

## **Hvatningarverðlaun Vísinda- og tækniráðs, afhent á Rannsóknþingi 1. júlí 2009**

### **Rökstuðningur dómnefndar**

Í þetta sinn hlýtur verðlaunin Ármann Jakobsson dr. phil., dósent í íslenskum bókmenntum við Háskóla Íslands.

Ármann er fæddur í Reykjavík árið 1970. Allt háskólanám sitt sótti hann til Háskóla Íslands auk þess sem hann dvaldi við nám í Kaupmannahöfn haustin 1998 og 2000. Hann lauk BA-prófi í íslensku árið 1993, MA í íslenskum bókmenntum árið 1996 og loks dr. phil í sömu grein árið 2003. Doktorsritgerð hans nefndist Staður í nýjum heimi. Konungasagan Morkinskinna. Var hún ítarleg greining á sagnaritinu Morkinskinnu sem lítið hafði verið fjallað um áður og kemur Morkinskinna bráðum út í fyrsta sinn með samræmdri íslenskri stafsetningu, í útgáfu Ármanns sjálfs.

Ármann hefur komið víða við á ferli sínum frá því að hann lauk meistaraþrófi sínu og öðlast við það fjölbreytta reynslu. Hann var stundakennari við Háskóla Íslands á árununum 1995-2005 og síðar lektor og dósent í íslenskum bókmenntum fyrri alda frá ársbyrjun 2008. Hann kenndi við Menntaskólann í Reykjavík 2002-2008. Hann var styrkþegi Rannsóknasjóðs árin 1997-1999 og 2001-2006, og sat í stöðu Árna Magnússonar við Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum frá 15. mars til 31. desember 2007.

Ármann hefur verið einstaklega frjór og afkastamikill vísindamaður. Ritaskrá hans er bæði löng og fjölbreytt og kennir þar ýmissa grasa. Hann hefur gefið út þrjár frumsamdar fræðibækur, ritstýrt öðrum fjórum og tveggja binda útgáfa hans á Morkinskinnu í ritróðinni *Íslensk fornrit* er væntanleg á árinu. Einnig hefur Ármann birt um 80 tímaritsgreinar og bókakafla, verulegan hluta af því í alþjóðlegum ritrýndum fræðiritum, auk fjölda fræðilegra ritdóma. Það vekur sérstaka athygli í hversu mörgum og ólíkum ritum Ármann hefur birt greinar, og sýnir það með öðru þá áherslu sem hann leggur á að kynna rannsóknir sínar á sem fjölbreyttustum vettvangi. Ekki síður endurspeglar það mikla fræðilega breidd því hann er jafnvígur á leyndardóma miðaldabókmennta og spennusögur nútímans. Hann virðist þó hafa sérstakt dálæti á tröllum og öðrum forynjum og því til áréttingar skrifaði hann heila bók um Tolkien og Hringinn sem kom út um það leyti sem kvikmyndirnar um Hringadróttinssögu fóru sem eldur í sinu um heimsbyggðina.

Ármann hefur einnig tekið mjög virkan þátt í þjóðfélagsmæðu sem róttækur pistlahöfundur í dagblöðum og á netinu og hafa ýmsir pistlar hans verið gefnir út í bókarformi. En hann hefur ekki látið þar við sitja. Hann hefur einnig skipað sér í sveit skáldsagnahöfunda, en fyrsta skáldsaga hans, Vonarstræti, kom út á síðasta ári. Í henni fjallar hann um eitt ár í lífi langömmu sinnar og langafa, þeirra Theóðoru og Skúla Thoroddsen, þegar hart var tekist á um Uppkastið svonefnda árið 1908. Þó svo að þarna sé skáldsaga á ferð er augljóst að höfundurinn nýtir sér fræðilega þekkingu sína og tekst að tengja söguefnið við önnur tímabil í sögu þjóðarinnar. Ármann hlaut einróma lof gagnrýnenda fyrir bókina og með henni hefur hann haslað sér völl á nýjum vettvangi.

Þrátt fyrir óvenjulega mikil afköst á ritvellingum hefur Ármann einnig sinnt kennslu og hefur hann verið vinsæll kennari, bæði í framhaldsskóla og háskóla. Nemendur sækjast eftir honum sem leiðbeinanda í lokaritgerðum. Hefur hann haft góð og hvetjandi áhrif jafnt á nemendur sem samstarfsmenn.

Í nóvember síðast liðnum voru Ármanni veitt verðlaun Dags Strömbäcks sem konunglega Gustav Adolfs-akademían í Uppsölum veitir fyrir framlag til íslenskra og norræna fræða. Þetta eru virt verðlaun og sýna stöðu Ármanns í alþjóðlegu fræðasamfélagi.

Það er einróma álit dómnefndar hvatningarverðlaunanna að Ármann Jakobsson uppfylli öll viðmið hennar og sé því verðugur handhafi hvatningarverðlauna Vísinda- og tækniráðs 2009.